

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΘ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1754

Δευτέρα τοῦ ἁγίου Πνεύματος
4 Ἰουνίου 2012

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Ὅρατος καὶ ἀόρατος κόσμος

«Ἀγίῳ Πνεύματι πᾶσα ψυχὴ ζωοῦται καὶ καθάρσει ὑψοῦται, λαμπρύνεται, τῇ τριαδικῇ Μονάδι ἱεροκρυφίως» (Ἀναβ. δ' ἡχ., ἀντίφ. α')

Χθές, ἀγαπητοί μου, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας ἐώρταζε τὸ γεγονός τῆς Πεντηκοστής. Ὅτι δηλαδὴ ἓνα ταπεινὸ σπιτάκι, ποὺ ἡ Γραφὴ τὸ ὀνομάζει «*ὑπερῶον*» (Πράξ. 1,13), μὲ τὴν καθοδο τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἔγινε ἱερὰ κολυμβήθρα, μέσα στὴν ὁποία οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου βαπτίσθηκαν «ἐν Πνεύματι ἁγίῳ» (Ἐ.ἀ. 1,5), κι ἀπὸ τὴν ὥρα ἐκεῖνη πῆραν τὴν ἅγια φωτιὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὴν ξάπλωσαν στὰ πέρατα τῆς γῆς.

Χθές Πεντηκοστή· καὶ σήμερα ἡ Ἐκκλησία μᾶς καλεῖ γιὰ νὰ τιμήσουμε καὶ νὰ προσκυνήσουμε, μετὰ ἀπὸ τὸ γεγονός τῆς καθόδου, αὐτὸ τὸ ἴδιο τὸ πρόσωπο τοῦ Παρακλήτου, τὸν ἓνα τῆς Τριάδος, τὸ πανάγιο Πνεῦμα.

Πνεῦμα ἅγιο! Ἀλλὰ στὴ σημερινὴ ἐποχὴ οἱ ἄνθρωποι δὲν συγκινοῦνται ἀπὸ τὸ ὄνομα αὐτό. Μίλα τους γιὰ γυναῖκες, γιὰ ἔρωτες, γιὰ συνοικέσια, γιὰ γάμους, γιὰ διαζύγια, γιὰ λεφτά, γιὰ ἡδονές, γιὰ διασκεδάσεις, γιὰ πολιτική, καὶ ὦρες ὀλόκληρες κάθονται νὰ σ' ἀκούσουν. Γιὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο; τοὺς φαίνεται σὰ νὰ μιᾶμε κινέζικα. Καὶ ὅμως εἶνε ἀνάγκη νὰ μιλήσουμε. Τὰ υπερήφανα καὶ ἐγωιστικὰ πνεύματα λένε: Τί εἶνε Πνεῦμα ἅγιο;... Σ' αὐτὸ θ' ἀπαντήσουμε μὲ λίγα λόγια.

Ὁ κόσμος, ἀγαπητοί μου, δὲν εἶνε τυχαῖο δημιουργήμα. Ὅπως ὁ ναὸς ποὺ ἐκκλησιαζόμαστε δὲν φύτρωσε ἔτσι μόνος του μιὰ μέρα, χωρὶς ἀρχιτέκτονα, μηχανικό, ἐργάτες –ἀν τὸ πῆ κανεὶς αὐτὸ εἶνε παραφροσύνη–, ἔτσι καὶ ἀσυγκρίτως περισσότερο ὁ ὠραῖος ναὸς τοῦ σύμπαντος· **δὲν εἶνε δημιουργήμα τύχης.**

Ὁ κόσμος ἀποτελεῖται ἀπὸ ὀρατὰ καὶ ἀόρατα δημιουργήματα. **Ὁρατὰ** εἶνε αὐτὰ ποὺ βλέπουμε καὶ συλλαμβάνουμε μὲ τὶς πέντε αἰσθήσεις, ἀόρατα αὐτὰ ποὺ δὲν βλέπουμε. Ποιὰ εἶνε τὰ περισσότερα; Τὰ ἀόρατα. Ὑπάρχουν δὲ καὶ πολλὰ **ὕλικά** πράγματα ποὺ εἶνε ἀόρατα.

Θέλετε ἀποδείξεις; Ἄς ξεκινήσουμε λοιπὸν ἀπὸ αὐτὰ, τὰ ὑλικά καὶ κατώτερα, καὶ ἄς βαδίσουμε πρὸς τὰ ἀνώτερα καὶ πνευματικώτερα.

● Ἔχεις ἓνα ποτήρι **νερό**. Βλέπεις τίποτα μέσα; Τίποτα. Καὶ ὅμως! Ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ ὁ μικροβιολόγος ἔρριξε τὸ βλέμμα του μέσα ἀπὸ τὸ μικροσκόπιο, τρόμαξε. Εἶδε ὄχι χιλιάδες, ὄχι ἑκατομμύρια, ἀλλὰ δισεκατομμύρια ζύφια! Ἐνα ποτήρι νερὸ ἔχει πληθυσμὸ περισσότερο ἀπὸ ὅ,τι ὁ πλανήτης τῆς γῆς. Κολυμποῦν ἐκεῖ μέσα, καὶ δὲν τὰ βλέπει τὸ μάτι μας. Ἐνα ποτήρι ἓνας ἀόρατος κόσμος. Εὐτυχῶς ποὺ δὲν τὰ βλέπουμε· ἂν τὰ βλέπαμε, δὲν θὰ πίνουμε νερό.

● Θέλετε ἄλλο παράδειγμα; Ὁ **ἀέρας**. Ποιὸς τὸν βλέπει; Καὶ ὅμως ποιὸς μπορεῖ ν' ἀρνηθῆ τὴν ὑπαρξί του; Πνέει ἄλλοτε ὡς αὔρα ἢ ζέφυρος, κι ἄλλοτε ὡς θύελλα καὶ τυφώνας ποὺ ξεριζώνει δέντρα. Εἶνε ἀόρατος, ἀλλ' ἀναμφισβήτητα ὑπαρκτὸς ἀπὸ τὶς ἐνέργειές του.

● Ἄλλο παράδειγμα ὁ **ἠλεκτρισμός**. Ποιὸς τὸν εἶδε; ποιὸς μπορεῖ νὰ πῆ τί εἶνε ὁ ἠλεκτρισμός; Εἴμαστε ὅμως βέβαιοι γιὰ τὴν ὑπαρξί του ἀπὸ τ' ἀποτελέσματα ποὺ προκαλεῖ.

● Ἄλλο παράδειγμα ὁ **μαγνητισμός**. Οἱ τεράστιες οὐράνιες σφαῖρες συγκρατοῦνται μεταξὺ τους ἀπὸ μιὰ ἀόρατη κλωστή – ἐγὼ ἀπορῶ πῶς ὑπάρχουν ἄπιστοι. Ἡ κλωστή αὐτὴ ὀνομάζεται *παγκόσμιος ἔλξις*.

● Θέλετε ἄλλο παράδειγμα; Ὅταν νυχτώσῃ, ὑψώστε τὰ μάτια σας στὸν οὐρανὸ. Μὲ γυμνὸ μάτι μετροῦν μέχρι 6 χιλιάδες **ἀστέρια**· αὐτὰ εἶνε ὀρατά. Δὲν ὑπάρχουν ὅμως μόνο αὐτὰ· μὲ ἰσχυρὰ τηλεσκόπια οἱ ἐπιστήμονες βλέπουν πολὺ περισσότερα, πλῆθος ἀναρίθμητο, δισεκατομμύρια. Ἀόρατος κόσμος.

Νὰ προχωρήσουμε τώρα περισσότερο; Ὑπάρχει ἓνας ἀόρατος κόσμος πολὺ μεγαλύτερος

ἀπὸ τὸ ὑλικὸ σύμπαν. Ποῦ εἶνε αὐτός; Μέσα μας, στὴν καρδιά, **ὁ ἀόρατος κόσμος τοῦ πνεύματος.**

Ὁ Πλάτων εἶπε, ὅτι ἄνθρωπος εἶνε ὄχι αὐτὸ ποῦ βλέπουμε, τὸ ὄρατό, ἀλλ' ἐκεῖνο ποῦ δὲν βλέπουμε, τὸ ἀόρατο. Στὸ ὄρατό, στὸ σῶμα, ὅλοι μοιάζουμε (ἔχουμε μύτη, αὐτιά κ.λπ.)· ἐκεῖ ποῦ οἱ διαφορὲς εἶνε τεράστιες εἶνε ὁ ἀόρατος κόσμος, **ἡ ψυχὴ!** Ἐμεῖς, θὰ πῆτε, δὲ βλέπουμε ψυχὴ. Ἔτσι κ' ἕνας ἄθεος χειροῦργος, τὴν ὥρα ποῦ τάραζε τὰ ἔντερα τοῦ ἀσθενοῦς, ἔλεγε· Ποῦ εἶνε ἡ ψυχὴ;... Νόμιζε ὁ ἀφελὴς ὅτι μπορεῖ νὰ τὴ δῇ. Ἡ ψυχὴ εἶνε ἀόρατη, ὑπάρχει ὅμως. Τὴν αἰσθανόμαστε ὅπως τὸν ἀέρα, τὸν ἠλεκτρισμό, τὸ μαγνητισμό. Πῶς τὴν αἰσθανόμαστε; Πρῶτα - πρῶτα ἀπὸ τὴ σκέψι ποῦ κινεῖται σὰν ἀστραπή, ἀπὸ τὰ μεγάλα καὶ εὐγενῆ αἰσθήματα, ἀπὸ τὶς ιδέες, τὰ ὄραματα, τὰ ἰδανικά, ἀπὸ τοὺς ἥρωισμούς καὶ τὰ κατορθώματα. Αὐτὰ χωρὶς τὸν ἀόρατο κόσμον τῆς ψυχῆς εἶνε ἀνεξήγητα.

Ὁ ἄνθρωπος ὡς μηχανὴ σωματικὴ δὲν διαφέρει ἀπὸ τὰ ζῶα, ἀλλ' ὡς ψυχὴ ἔχει τεραστία διαφορά. Μὲ τὴν ψυχὴ ὑψωνόμαστε, διαγράφουμε κύκλους πέρα ἀπὸ τὰ ἄστρα καὶ τοὺς γαλαξίες, φθάνουμε στὸν κόσμον τῶν αὐλῶν πνευμάτων, ἐκεῖ ποῦ εἶνε οἱ ἄγγελοι κ' οἱ ἀρχάγγελοι, καὶ πέρα ἀπὸ αὐτούς, στὴν κορυφῇ. Ἐκεῖ στὴν κορυφῇ – *«δεῦτε, προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν»* – εἶνε **τὸ Πνεῦμα**, ὄχι μὲ πῖ μικρὸ ἀλλὰ μὲ Πῖ κεφαλαῖο, ὁ Νοῦς ὁ ἀόρατος, ποῦ κατασκεύασε, διαρρύθμισε, κυβερνᾷ καὶ κατευθύνει τὰ σύμπαντα. Εἶνε ὁ Θεός, ἡ ἅγια Τριάς – Πατὴρ Υἱὸς καὶ ἅγιον Πνεῦμα, ἐλέησε τὸν κόσμον κ' ἐμένα τὸν ἁμαρτωλό.

Αὐτὴ εἶνε ἡ πίστις μας, ἀδελφοί. Ἄρχισε ἀπὸ τὰ μικρὰ καὶ ἔφθασε στὰ παμμέγιστα· ἀπὸ τὸ μικρὸ ἀόρατο κόσμον ποῦ κλείνει ἕνα ποτήρι νερό, καὶ φθάνει στὰ παμμέγιστα, στὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, στὸν ἕν Τριάδι Θεόν.

Σήμερα ἐορτάζουμε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ποῦ ἐπνευσε ὡς **βίαιος ἄνεμος**, ἐνέπνευσε στοὺς ἀποστόλους φωτισμὸ καὶ σοφία, ἐνίσχυσε τοὺς ἁγίους σὲ ἀσκήσεις καὶ μαρτύρια, ἔδωσε στοὺς προγόνους μας ἥρωισμό γιὰ ἀγῶνες ἀπελευθερωτικούς. Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἦρθε ἀκόμα σὰν **πύρινες γλώσσες**, σὰν φωτιά ποῦ καίει τὰ ἀγκάθια τῆς ἁμαρτίας, πάθη καὶ ἐλαττώματα. Ἐπνευσε τὴν Πεντηκοστὴ καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ πνέῃ· δὲν εἶνε ψέμα, εἶνε ἀλήθεια!

Πνεῦμα ἅγιον πνέει ἰδίως μέσα στὴν Ἐκκλησία ὅταν τελοῦνται τὰ ἱερά μυστήρια. Στὸ βάπτισμα Πνεῦμα ἅγιον δίνει στὸ νερὸ τῆς κολυμβήθρας «ῥαδιενέργεια», καὶ τὸ παιδί μπαίνει ἀράπης - βγαίνει ἄγγελος. Πνεῦμα ἅγιον ἔρχεται

στὸ γάμο, καὶ *«ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω»* (Ματθ. 19,6). Πνεῦμα ἅγιον στὴν ἐξομολόγησι σβήνει ὅλα τὰ ἁμαρτήματα. Πνεῦμα ἅγιον καὶ στὴ θεία λειτουργία μεταβάλλει τὸ ψωμί σὲ σῶμα καὶ τὸ κρασί σὲ αἷμα Χριστοῦ.

Στὴ σημερινὴ ἐποχῇ, ἀδελφοί μου, ὑπάρχουν **δύο ἀντιμαχόμενες παρατάξεις**· ἡ μία λατρεύει τὴν ὕλη, ἡ ἄλλη – ἐμεῖς – λατρεύουμε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Αὐτοὶ λένε, ἐκ τῆς ὕλης τὸ πνεῦμα· ἐμεῖς λέμε, ἐκ τοῦ Πνεύματος ἡ ὕλη. Τελικῶς θὰ νικήσῃ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον.

Ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ Πνεῦμα ἅγιον. Χωρὶς αὐτὸ ἡ ζωὴ μας ἐξασθενεῖ, καταπίπτει, μένει χωρὶς χάρι καὶ φῶς, χάνει τὸν προσανατολισμὸ τῆς. Μακριὰ ἀπὸ τὸ πανάγιον Πνεῦμα οἱ ἄνθρωποι γίνονται **ὕλισται**, ἄνθρωποι τῆς ὀκᾶς. Σὲ ὅποια παράταξι κι ἂν ἀνήκουν, κυριαρχεῖ τὸ σύνθημα τῶν ἐπικουρείων *«φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὐριον γὰρ ἀποθνήσκομεν»* (Ἠσ. 22,13 = Α' Κορ. 15,32)· ἀνέσεις, καλοπέρασι, ἀπολαύσεις, ἀπιστία, ἀμέλεια.

Τ' ἀποτελέσματα; Ἐμένα ρωτᾶτε; Ἡ Ὑδρα, ἕνα νησάκι εὐλογημένο, ταραχθήκε ἀπὸ μιὰ τραγωδία. Δυὸ μαθήτριες τῆς τελευταίας τάξεως τοῦ λυκείου, ἐπηρεασμένες ἀπὸ διδάγματα τοῦ ὕλισμοῦ, συμφώνησαν ν' αὐτοκτονήσουν. Πῆγαν σ' ἕνα βράχο ὕψους 30 μέτρων. Ἡ μία ἔκανε βουτιά στὸ χάος καὶ αὐτοκτόνησε, ἡ ἄλλη τὴν τελευταία στιγμὴ δίστασε καὶ σταμάτησε. Ἄφησαν ὅμως μιὰ ἐπιστολή, ποῦ θὰ ἔπρεπε νὰ τὴ διαβάσουν ὅλοι οἱ γονεῖς. Ἐμεῖς, λένε, εἴμαστε ἀπὸ σπίτια ποῦ δὲ μᾶς ἔλειψε τίποτε, ἡ μάνα κι ὁ πατέρας ποτέ δὲ μᾶς μάλωσαν – τὰ γράφει ἡ ἐπιστολή. Χορτάσαμε, ἀηδιάσαμε. Ἡ ζωὴ ἔτσι δὲν ἔχει νόημα, καὶ αὐτοκτονοῦμε...

Ὡ πατέρες καὶ μητέρες, δὲν εἶνε ἔτσι ἡ ζωὴ. **Ζωὴ ἴσον καθῆκον, θυσία!** Μόνον ὅποιος ἀγωνίζεται καὶ θυσιάζεται γιὰ μιὰ ἰδέα, γιὰ ἕνα ἰδανικό, αὐτὸς ζῆ, οἱ ἄλλοι αὐτοκτονοῦν. Ποιὰ εἶνε παρακαλῶ ἡ ἰδέα σου, ποιὸ τὸ ἰδανικό σου; σπίτι, αὐτοκίνητο, λεφτά...; Μικρὲς ιδέες. Ὑπάρχουν ιδέες μεγάλες ποῦ γέννησε ὁ οὐρανὸς καὶ ἀπεκάλυψε τὸ πανάγιον Πνεῦμα.

Ἐμᾶς τὸ ἔθνος μας ἔζησε μὲ μεγάλες ιδέες. Ἄς παρακαλέσουμε σήμερα τὸ Θεό, **νὰ ἔρθῃ Πνεῦμα ἅγιον** στὰ σπίτια, στὰ σχολεῖα, στὰ δικαστήρια, στὸ στρατό, στὴ βουλή, στοὺς ἀρχόντες καὶ στὸ λαό, σὲ πλουσίους καὶ φτωχοὺς. Ἄς ἔρθῃ πάλι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, νὰ μᾶς καθάρσῃ, νὰ μᾶς ἀγιάσῃ, νὰ μᾶς ζωοποιήσῃ, νὰ γίνουμε ὑπάρξεις πνευματικές, ἀντάξιον ἁγίων προγόνων, νὰ συνεχίσουμε τὴν ἱστορία τοῦ μικροῦ ἀλλὰ ἐνδόξου τούτου ἔθνους· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**